

DEBATTARTIKEL 2025-07-02

Vi måste lära oss leva tillsammans med vargen

Tvärtemot vad regeringen hävdar visar Naturvårdsverkets rapport inte att referensvärdet för varg kan minska. Forskningen är tydlig med att vi måste lära oss leva tillsammans med vargen, skriver debattörerna.

Regeringen och SD har nu beslutat att referensvärdet för varg ska vara 170 individer i Sverige. Att Naturvårdsverkets sakkunniga har satt referensvärdet till minst 300 individer väljer faktaresistenta politiker att strunta i. Det är dags att belysa hur vår regering inte bara misstolkar forskningen, utan totalt avvisar den. Naturvårdsverket fick 2022 i uppdrag av regeringen att utreda om referensvärdet för varg i Sverige skulle kunna sänkas till 170–270, trots att Naturvårdsverket redan hade fastställt att referensvärdet måste vara minst 300. Nu misstolkar regeringen rapporten. De två forskare som skrev den är själva kritiska till detta. De menar att det är kraftigt vilseledande att påstå att det finns vetenskapligt stöd för att referensvärdet skulle kunna sänkas till 170.

Ingen mer skydds jakt

Det finns inga garantier för att en minskad stam kommer att få djurhållare att känna sig tryggare. Forskningen visar tydligt att vi måste samexistera med de vilda djur vi delar vårt land med. Det kommer alltid att finnas en risk att vilda djur tar tamboskap. Med en minskad vargstam kommer dessutom varje varg att bli än mer skyddsvärd och det kommer inte att kunna bli tal om skydds jakt så som det är i dagsläget – hur ska sådana beslut kunna tas om den genetiska variationen blir minimal?

Djurskyddet Sverige blundar inte för att förekomst av varg kan bidra till oro, men att den oron skulle vara så stor som regeringen hävdar stämmer inte. En europeisk undersökning har visat att det finns starkt stöd på landsbygden för stora rovdjur. Våra politiker ska grunda sina beslut på fakta och forskning och inte på skrämselpropaganda som inte avspeglar den verkliga opinionen.

Kan bli farligare

Varje varg är en individ, och varje år utsätts dessa individer för enorm stress vid licensjakt. Stressen att vara jagad, spårad och ha noll chans att komma undan är illa nog, men stressen påverkar även de individer som blir kvar i en söndertrasad familjegrupp eller flock. Det kan till och med öka risken för angrepp på tamboskap om man skjuter rovdjur. De åtgärder regeringen och SD föreslagit, som behöver vidtas samtidigt som avskjutning om referensvärdet ska sänkas drastiskt, är en väldigt omfattande övervakning och flytt av individer. Vad detta skulle kosta och om det ens skulle kunna utföras, nämner inte regeringen. Det är mycket osäkert om en flyttad varg överlever och om den reproducerar sig, och högst tveksamt om det är etiskt försvarbart att söva vilda, skygga djur och flytta dem, med den fysiska och psykiska stress det innebär.

Regeringen med landsbygdsminister Peter Kullgren (KD) i spetsen har drivit på frågan om att sänka vargens skyddsstatus i art- och habitatdirektivet i EU. Detta har nu skett. Men det innebär inte att vargar är lovligt byte. De kommer fortfarande att omfattas av skydd och alla medlemsländer har en skyldighet att säkerställa att vargens bevarandestatus är gynnsam. I Naturvårdsverkets rapport står klart och tydligt att det inte finns tillräckligt stöd för att en gynnsam bevarandestatus kan vara 170 individer. Vi uppmanar regeringen att återigen läsa Naturvårdsverkets rapport och revidera sitt beslut i enlighet med forskningen.

Åsa Hagelstedt, generalsekreterare, Djurskyddet Sverige
Anna Lundvall, sakkunnig och biolog, Djurskyddet Sverige